

3. november 2025
KAA

Hørings svar til udkast til samlenotat for Rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 27. november 2025

DLI (Danske Lærerorganisationer International) takker for muligheden for at afgive skriftligt bemærkninger til udkastet til samlenotat. DLI er et samarbejde om internationale forhold bestående af BUPL, Danmarks Lærerforening, Frie Skolers Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Uddannelsesforbundet og DM.

Vedr. punkt 1: Styrkelse af unge menneskers resiliens gennem det næste Erasmus+ program

DLI kan støtte op om vigtigheden af en drøftelse af en styrkelse af unges resiliens og demokratiske engagement gennem det næste Erasmus+ program. I den sammenhæng er det afgørende at inddrage de unge.

Det fremgår af samlenotatets angivelse af formål og indhold, at drøftelsen skal bidrage til at udveksle synspunkter om hvordan Erasmus+ kan bidrage til at styrke unges resiliens og demokratiske dannelse, og hvilke redskaber EU kan tage i brug for at øge unges demokratiske engagement.

DLI ønsker at understrege vigtigheden af uddannelsesinstitutionernes rolle i den sammenhæng. Pædagogers, læreres og underviseres professionelle autonomi og inddragelse i forhold til at sikre de rette rammer for at understøtte unges demokratiske dannelse og engagement, er i den sammenhæng væsentlig, og bør derfor inddrages i drøftelserne. Det handler ikke mindst om at sikre at Erasmus+ og andre EU-politikker og -programmer har en opmærksomhed på og klar politik i forhold til at modarbejde politiske strømninger i EU's medlemsstater, kandidatlande og involverede tredjelande der begrænser den professionelle autonomi og ytringsfrihed, modarbejder demokrati og menneskerettigheder eller ligefrem påtvinger uddannelsesinstitutioner indoktrinering af elever og studerende.

1

Vedr. punkt 2: Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Erasmus+-programmet for perioden 2028-2034...

DLI støtter overordnet set forslaget til forordning om det næste Erasmus+-program. Men programmets formål er meget bredt, hvoraf ikke alle formål understøtter de kerneopgaver de forskellige dele af uddannelsessystemerne har. Konkurrenceevne er eksempel på et formål der har

forskellige grad af relevans i de forskellige uddannelsesformer. De organisationer der repræsenterer potentielle deltagere i Erasmus+ er vigtige samarbejdspartnere for programforvaltere i Kommissionen og medlemsstaterne. De kan fx bidrage til at understøtte kvalitet i projekter, herunder projekter der involverer kandidatlande. DLI støtter op om opfordringen fra den sonderende udtalelse på anmodning fra det danske EU-formandskab, [REX/605](#), om at Erasmus+ anvendes til at fremme uddannelsessystemerne som en grundpille i demokratisk modstandsdygtighed i kandidatlandene, og at lærere i denne sammenhæng er vigtige aktører, særligt i nabolande mod øst med en sovjetfortid med centraliserede autoritære pædagogiske modeller.

Vedr. punkt 3: Rådsresolution om den anden cyklus for den strategiske ramme for det europæiske samarbejde om uddannelse på vej mod det europæiske uddannelsesområde (2026-2030)

DLI bemærker, at EU-specialudvalget ikke har været inviteret til en drøftelse om regeringens bidrag og positioner til rådsresolutionen. Set i lyset af resolutionens centrale placering i EU's uddannelsespolitik, er dette dybt beklageligt.

Da der ikke har været adgang til en mere dybdegående orientering om rådsresolutionen og regeringens bidrag, finder DLI det relevant at fremhæve de samme pointer, som vi gjorde i 2021:

”Der foreslås nye mål inden for nogle af de eksisterende indikatorer i ET2020 samt nye indikatorer der endnu ikke er fastsat. Indikatorerne har spillet en stor rolle i det europæiske uddannelsessamarbejde og inden for rammen af Det Europæiske Semester. Det har medført, at områder der enten ikke er udarbejdet indikatorer inden for, eller som er udfordrende at måle kvantitativt, ikke får samme plads i det europæiske uddannelsessamarbejde og den nationale opfølgning. Indikatorer, der har til formål at måle på EU's samlede og medlemsstaternes individuelle fremgang, inden for Verdensmål 4 og dets delmål, gør indikatorer som udgangspunkt for uddannelsespolitik yderligere komplekst. Der er behov for en drøftelse på både EU- og nationalt niveau med de sociale parter og relevante aktører omkring hvordan man sikrer den rette balance mellem kvantitative indikatorer og ”ikke-målbare” aspekter af uddannelse som grundlag for uddannelsespolitik. Der forudsættes en række EU-finansieringsinstrumenter baseret på en række fastsatte samt nogle endnu ikke fastsatte indikatorer og benchmarks. Adgang til disse finansieringsinstrumenter er i mange tilfælde forbundet til Kommissionens analyser og vurderinger af de enkelte medlemsstaters fremskridt inden for rammen af Det Europæiske Semester. Dette kan overordnet set vurderes at være inden for rammen af den åbne koordinationsmetode, men selve processen og inddragelsen af relevante europæiske og nationale aktører er enten uklart beskrevet eller afventer forhandlinger med medlemsstaterne. Så på trods af beskrevne intentioner i enkelte dele af meddelelsen om at involvere aktører og anlægge en bottom-up tilgang, er det

således uklart hvad Kommissionen og medlemsstaterne forpligter sig til i forhold til at involvere de sociale parter og aktører i øvrigt.”

I tillæg ønsker DLI at bemærke, at anvendelsen af kunstig intelligens og undervisning om kunstig intelligens ikke er nævnt under punktet i samlenotatet. Dette anser DLI for et væsentligt emne for det strategiske arbejde i perioden.

Vedrørende punkt 4: Erhvervsuddannelsernes rolle for konkurrenceevne og resiliens

DLI ønsker at sætte fokus på tre områder med betydning for drøftelsen:

- 1) Rammerne for erhvervsuddannelserne i medlemsstaterne er væsentlige at inddrage i drøftelsen for at få et tydeligt billede af hvordan målsætningerne kan omsættes til virkelighed
- 2) Kvaliteten af lærernes grundlæggende uddannelse og kompetenceudvikling er afgørende for at fremme kvaliteten af erhvervsuddannelserne, og bør således indgå i drøftelserne
- 3) Undervisning der fremmer demokratisk dannelse, bæredygtig udvikling og aktiv samfundsdeltagelse er vigtig i erhvervsuddannelser, særligt uddannelser målrettet unge

Med venlig hilsen

Kristina Aaltonen
Leder af DLI-kontoret